

НАЧИН УСКЛАЂИВАЊА ИЗНОСА ИЗ ОБЛАСТИ БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ У 2018. ГОДИНИ

Начин усклађивања износа из области борачко-инвалидске заштите у 2018. годину се вршило на начин прописан одредбама члана 28 и 71 Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца („Службени гласник РС бр. 24/98).

Образложење: Пресудом Основног суда у Сомбору је обавезена тужена Република Србија, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да тужиоцу на име разлике између припадајуће и исплаћене породичне инвалиднине за период од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године исплати износ од 653,00 динара са законском затезном каматом од дана 28.03.2018. године до исплате, као и трошкове поступка. Према првостепеном утврђењу, Решењем Општинске управе Кула бр. 02-580-1694/96 од 12.09.1996. године, тужиоцу је признато својство ратног војног инвалида VI групе са 60 % инвалидитета и право на личну инвалиднину у одговарајућем процентуалном износу од основа. Решењем РС, Аутономна покрајина Војводина, Општина Кула, Општинска управа, Одељење за друштвене делатности бр. 04-580-124/2018 од 03.12.2018. године, тужноцу је признато је почев од 01.01.2019. године право на личну инвалиднину VI групе са 60 % инвалидитета, у месечном износу од 18 % од основа који представља просечна месечна зарада без пореза и доприноса у РС из претходне године увећане за 80 %. Одлуком министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 401 -01 -342/2018 од 08.03.2018. године, утврђено је да ће се усклађивање исплаћених износа из области борачко-инвалидске заштите за 2018. годину вршити једном годишње. Основица за обрачун за 2018. годину након ове одлуке је просечна нето зарада, основица од 47.575,00 динара (просечна нето зарада у Републици Србији за новембар месец 2017. године). У периоду од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године, тужиоцу је требала бити обрачуната лична инвалиднина у укупном износу од 193.663,00 динара, али му је исплаћен износ од 184.968,00 динара. Тужиоцу је за 2018. годину исплаћена разлика неисплаћене инвалиднине у укупном износу од 8.042,00 динара, и то дана 28.03.2019. године, тако да је за 2018. годину остала неисплаћена разлика од 653,00 динара. Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је нашао да је жалба неоснована, а првостепена одлука правилна. Према одредби чл. 28 Закона о основним правима бораца и војних инвалида и породица палих бораца, који је донет 15. маја 1998. године, лична, породична и увећана породична инвалиднина, додатак за негу и помоћ и ортопедски додатак одређују се у месечним износима, док је основ за одређивање месечних износа примања из става 1 овог члана износ просечне нето зараде у Савезној Републици Југославији из претходног месеца, увећан за 80 %. Одредбом чл. 71 наведеног Закона прописано је да се лична, породична и увећана породична инвалиднина, додатак за негу и помоћ, ортопедски додатак и накнада за време незапослености исплаћују по истеку месеца за који се врши исплата. Законом о изменама и допунама Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца и то одредбом чл. 4 промењена одредба чл. 71 која се тиче начина усклађивања износа из области борачко-инвалидске заштите, међутим утврђено је да усклађивање на такав начин припада од 01. јануара 2019. године, из чега произилази да се усклађивања у 2018. годину вршило на начин у складу са неизмењен чланом 28 Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца који је прописивао да је основ за одређивање месечних износа примања из става 1 тог члана износ просечне месечне зараде у Републици Србији из претходног месеца, увећан за 80 % и у складу са одредбом чл. 71 Закона о основним правима бораца, војних инвалида и

породица палих бораца који је прописивао да се лична, породична и увећана породична инвалиднина, додатак за негу и помоћ, ортопедски додатак и накнада за време незапослености исплаћују по истеку месеца за који се врши исплата. Таква законска одредница има значење да ова новчана обавеза тужене доспева наредног месеца за претходни месец, те да исплата извршена до истека текућег месеца за претходни месец представља благовремено испуњење доспеле обавезе. Висина те обавезе утврђује се на основу просечне нето зараде у Републици Србији из претходног месеца, увећане за 80 %, у смислу одредбе чл. 28 ст. 2 Закона о основним правима бораца и војних инвалида и породица палих бораца. Тужена је имајући у виду интервале објављивања статистичких података о кретању просечне месечне зараде у Републици Србији, исплатила тужиоцу разлику на име усклађивања износа за личну инвалиднину, с тим да је, примењујући основицу за обрачун и начин обрачуна у складу са одредбама чл. 28 и 71 Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, према налазу судског вештака за економско-финансијску област, остала неисплаћена разлика у износу од 653,00 динара за јануар 2018. године. Дакле, тужилац је током поступка доказао да му ова разлика није исплаћена након коначног објављивања статистичких података о кретању просечне месечне зараде у Републици Србији за 2018. годину, те је основан тужбени захтев тужиоца којим потражује исплату разлике између припадајуће и исплаћене накнаде за личну инвалиднину за 2018. годину у износу од 653,00 динара.

(Пресуда Вишег суда у Сомбору број Гж. 2035/23 од 18. децембра 2023. године)